

Освітня програма
Сторожницької загальноосвітньої
школи І-ІІІ ступенів
Ужгородської районної ради
Закарпатської області
2019-2020 навчальний рік

Схвалено
на засіданні педагогічної ради
(протокол № ____ від ____ 2019 р.)
Голова педагогічної ради
директор школи
_____ В.І.Огар
МП

Затверджено наказом по школі
від ____ 2019 р. № ____

ЗМІСТ

Розділ 1. Призначення школи

Розділ 2. Модель випускника школи

Розділ 3. Цілі та задачі освітнього процесу школи

Розділ 4. Освітня програма закладу та її обґрунтування

4.1. Освітня програма початкової освіти

4.2. Освітня програма базової середньої освіти

4.3. Освітня програма 10-11 класів (профільна освіта)

Розділ 5. Організація освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами

Розділ 6. Особливості організації освітнього процесу та застосовування в ньому педагогічних технологій

Розділ 7. Показники реалізації освітньої програми

Розділ 8. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Розділ 1 Призначення школи

Призначення школи полягає в наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку в мікрорайоні школи, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості, яка має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, а саме, вільно комунікувати, використовуючи свої знання державної та іноземних мов (англійської та інших); самостійно вчитися, досконало володіючи навичками читання, роботи з цифровими носіями і самоуправління своєю діяльністю; успішно співпрацювати, доступно виражати свої та толерантно сприймати чужі думки, знаходити компроміси, бути чесним та впевненим у собі; цінувати і оберігати життя, розвинувши критичне мислення, будучи конкурентоспроможним у глобальному вимірі, жити у гармонії з собою, природою, іншими людьми.

Основним завданням загальноосвітнього закладу є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм. У той же час заклад має у своєму розпорядженні додаткові засоби реалізації свого призначення, а саме:

- уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;
- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної тощо);
- поглиблене вивчення окремих предметів;
- надання учням можливості вибору профілю навчання, темпу засвоєння навчального матеріалу.

Реалізація освітньої програми школи здійснюється через три рівні освіти: початкова освіта тривалістю чотири роки;
базова середня освіта тривалістю п'ять років;
профільна середня освіта тривалістю три роки.

Розділ 2 Модель випускника школи

Модель випускника Нової Української Школи – це необхідна основа для успішних кроків у своє майбутнє. Всі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими.

Наш випускник має:

- високий рівень морального розвитку (гуманізм, чесність, гідність, толерантність);
- сформованість особистісних якостей громадянина України;
- потребу у самовдосконаленні, здатність до творчої діяльності.

Випускник школи повинен вміти:

- адаптуватися до зміни життєвих ситуацій;
 - самостійно здобувати знання, застосовувати їх на практиці;
 - критично мислити, бачити труднощі, шукати шляхи раціонального їх подолання, творчо мислити;
 - грамотно працювати з інформацією;
 - бути контактним у різноманітних соціальних групах, запобігати конфліктним ситуаціям або вправно виходити із них;
- самостійно працювати над розвитком власної моральності, інтелекту, культурного рівня.

Розділ 3 Цілі та задачі освітнього процесу школи

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітніх програм обумовлені "моделлю" випускника, призначенням і місцем школи в освітньому просторі села, району, мікрорайону.

Це:

- задоволення потреб у здобутті загальної середньої освіти на рівні державних стандартів;
- різнобічний розвиток індивідуальності дитини на основі вивчення і врахування її особистісних здібностей, інтересів, потреб;
- виховання морально, психічно і фізично здорового покоління;
- формування соціальної і громадянської позиції, високого рівня правової, екологічної, духовної, моральної культури;
- розвиток творчих здібностей учнів, здатності до самостійного отримання та застосування знань і навичок;
- підтримка обдарованих дітей та молоді;
- створення умов для професійного самовизначення.

Основні напрями розвитку школи:

- психологізація навчально-виховного процесу;
- особистісно-орієнтований підхід;
- оновлення навчально-виховного процесу на основі інноваційних освітніх технологій;
- інформатизація та комп'ютеризація навчально-виховного процесу;
- переорієнтація навчально-виховного процесу на принципах співробітництва і співтворчості учні і учителя;
- впровадження технологій проектування управління.

Основні принципи діяльності школи:

- принцип гуманізації змісту освіти;
- принцип розвиваючого характеру навчання;
- принцип педагогічної підтримки, співробітництва та співтворчості між учителем і учнем;
- принцип індивідуалізації та диференціації навчання;
- принцип оптимізації навчально-виховного процесу.

Розділ 4 Освітня програма закладу та її обґрунтування

4.1. Освітня програма початкової освіти

Освітня програма початкової освіти окреслює підходи до організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Школа I ступеня (початкова) – перший структурний підрозділ навчального закладу, є чотирирічною (1-4 класи). До неї вступають діти, яким до 1 вересня виповнилося не менш як 6 років і які за результатами медичного й психологічного обстеження не мають протипоказань для систематичного шкільного навчання, а також діти семирічного віку, які з об'єктивних причин не почали навчання в школі. Школа I ступеня, зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, забезпечує подальше становлення особистості дитини, її інтелектуальний, соціальний, фізичний розвиток. Пріоритетами в початкових класах є виховні, загальнонавчальні і розвивальні функції.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати

нові ідеї, спостерігати, досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, формування знань, умінь, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для визначення власних навчальних цілей, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, прийняття власних рішень.

Освітню програму для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», у відповідності до Державного стандарту початкової освіти (постанова КМУ від 21.02.2018 № 87) та Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти (1-2 класи), розробленої під керівництвом О.Я. Савченко та затвердженою наказом МОН України від 21.03.2018 № 268.

Освітня програма для 3-4 класів розроблена на виконання Постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня

(наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 407) з української мовою навчання.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4 класів складає 3500 годин/навчальний рік, а саме,

для 1 класу – 805 годин/навчальний рік,

для 2 класу – 875 годин/навчальний рік,

для 3 класу – 910 годин/навчальний рік,

для 4 класу – 910 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах. До варіативної складової початкових класів внесено години на курс за вибором «Словацька мова» – по 1 годині в 1,2,3,4 класах.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1 класі 35 хвилин, у 2-4 класах – 40 хвилин.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальним тижнем.

Навчальний план
для 1-2 класів Сторожницької ЗОШ І-ІІІ ступенів
з українською мовою навчання

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень	
		1	2
Мовно-літературна	Українська мова	7	7
	Іноземна мова (англійська)	2	3
Математика	Математика	4	4
Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'я збережувальна	Я досліджую світ	3	3

галузі			
Мистецька	Мистецтво	2	2
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Інформатична	Інформатика	-	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Усього		22	24
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1
Словацька мова (курс за вибором)		1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	22
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	25

**Навчальний план
для 3-4 класів Сторожницької ЗОШ І-ІІІ ступенів
з українською мовою навчання**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		3	4
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова	7	7
	Іноземна мова (англійська)	2	2
Математика	Математика	4	4
Природознавство	Природознавство	2	2
Суспільствознавство	Я у світі	1	1
Мистецтво	Мистецтво*/музичне мистецтво, образотворче мистецтво	1	1
		1	1
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура**	3	3
Усього		24	24
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	3

Словацька мова (курс за вибором)	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	26	27

4.2. Освітня програма базової середньої освіти

Освітня програма школи II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405) з навчанням українською мовою і вивченням двох іноземних мов.

Освітня програма базової середньої освіти окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5932,5 годин/навчальний рік:

- для 5 класу – 1067,5 годин/навчальний рік,
- для 6 класу – 1155 годин/навчальний рік,
- для 7 класу – 1190 годин/навчальний рік,
- для 8 класу – 1260 годин/навчальний рік,
- для 9 класу – 1260 годин/навчальний рік.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

До варіативної складової 5-9 класів внесено години на підсилення предметів інваріантної складової: історія України – по 0,5 години в 8,9 класах,

фізика – 1 година в 7 класі; курси за вибором: словацька мова – 1 година в 8 класі, 0,5 годин в 6, 9 класах; факультативи: математика – по 1 годині в 5,6,8 класах, українська мова – 1 година в 8, 9 класі, німецька мова – по 1 годині в 5, 6, 7 класах.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;

		здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у

	компетентності у природничих науках і технологіях	довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв’язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв’язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати

		оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до

		культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту, на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Навчальний план
для 5-9 класів Сторожницької ЗОШ І-ІІІ ступенів
з українською мовою навчання

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Перша іноземна мова (англ.)	3	2	2	2	2
	Друга іноземна мова (нім.)	-	-	-	2	2
	Друга іноземна мова (слов.)	2	2	2	-	-
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільств о-знавство	Історія України	1	1	1	1,5+0,5	1,5+0,5
	Всесвітня історія	-	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-
	Мистецтво	-	-	-	1	1
Математика	Математика	4	4	-	-	-
	Алгебра	-	-	2	2	2
	Геометрія	-	-	2	2	2
Природо-знавство	Природознавство	2	-	-	-	-
	Біологія	-	2	2	2	2
	Географія	-	2	2	2	1,5
	Фізика	-	-	2+1	2	3
	Хімія	-	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3	3	3
Разом		28,5	30,5	32+1	32,5+0,5	34+0,5
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2	2,5	-	3	1,5
Українська мова		-	-	-	1	1

Математика	1	1		1	-
Словацька мова (курс за вибором)	-	0,5	-	1	0,5
Німецька мова (факультатив)	1	1	1	-	-
Гранично допустиме навчальне навантаження	28	31	32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	30,5	33	34	36	36

4.3. Освітня програма 10-11 класів (профільна середня освіта)

Освітня програма профільної середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма школи III ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 року № 24 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 (суспільно-гуманітарного напрямку).

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо,

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм; пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 10-11-х класів складає 2502,5 годин/навчальний рік:

для 10 класу – 1260 годин/навчальний рік,

для 11 клас – 1242,5 годин/навчальний рік.

Навчальними планами старшої школи передбачається реалізація освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі

предмети і курси за вибором. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Навчальний план для 10, 11 класів розроблено відповідно до Державного стандарту. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів. Базові навчальні предмети, що становлять інваріантну складову змісту середньої освіти, є обов'язковими і вивчатимуться на рівні державного стандарту. Профільні загальноосвітні предмети в 10 та 11 класах – українська філологія (українська мова – 4 год. та українська література – 4 год.) вивчаються на профільному рівні. Рішення про розподіл годин для формування відповідного профілю навчання прийнято педагогічною радою школи (протокол №1 від 31.08.2018 року), враховуючи освітні потреби учнів, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу.

Вибірково-обов'язкові предмети – мистецтво та інформатика. Враховуючи кадрове, навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення, запити учнів 10 та 11 класів як вибірково-обов'язкові предмети здобувачі освіти вивчатимуть: в 10 класі – інформатику та мистецтво, в 11 класі – інформатику та технології.

У варіантній складовій 10-11 класів передбачено додатковий час на вивчення предметів інваріантної складової: історія України – по 0,5 години в 10,11 класах, математика – по 1 годині в 10,11 класах; курси за вибором: словацька мова – 0,5 годин в 10 класі, 1 година в 11 класі.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу закладів загальної середньої освіти за п'ятиденним навчальним тижнем.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлюється відповідно до вимог чинних нормативних документів, що визначають санітарно-епідеміологічні вимоги до освітнього процесу та закладів освіти усіх форм власності.

Заняття з курсу "Захист Вітчизни" проводяться наприкінці навчального року, у т. ч. з використанням навчально-методичної бази військових частин.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у

		вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних

	компетентність	для розв’язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв’язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та

		підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати,

		як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя
--	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Навчальний план
для 10-11 класів Сторожницької ЗОШ І-ІІІ ступенів
з українською мовою навчання (філологічний профіль)

Предмети	Кількість годин на тиждень	
	10	11
Базові предмети	27	26
Українська мова	2+2	2+2
Українська література	2+2	2+2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова (англійська)	2	-
Іноземна мова (німецька)	-	2
Історія України	1,5 +0,5	1,5+0,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	-
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1	3+1
Біологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика	3	4
Хімія	1,5	2
Фізична культура	3	3
Захист Вітчизни	1,5	1,5
Всього	27+5,5	26+5,5

Вибірково-обов'язкові предмети	3	3
Інформатика	1	2
Мистецтво	2	-
Технології	-	1
Всього	35,5	34,5
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	0,5	1
Словацька мова (курс за вибором)	0,5	1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	36	35,5

Розділ 5. Організація освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами

5.1. Інклюзивне навчання

На виконання Закону України «Про освіту», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» від 15.08.2011 №872 (зі змінами, внесеними Постановою КМ від 09.08.2017 № 588), листа Міністерства освіти і науки України «Про організацію інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» від 18.05.2012 року № 1/9 – 384, «Щодо посадових обов'язків асистента вчителя» від 25.09.2012 року № 1/9-675, на підставі рішення ПМПК, заяв батьків та з метою реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання їх соціалізацію та інтеграцію в суспільстві в закладі створені 2 класи з інклюзивним навчанням, де навчаються 2 учнів з особливими освітніми потребами.

Для організації інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами у закладі створені умови для забезпечення безперешкодного доступу до будівель та приміщень закладу дітей з ООП; забезпечення необхідними навчально-методичними засобами навчання.

Інклюзивне навчання – це комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у загальноосвітньому навчальному закладі на основі застосування особистісно орієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких дітей.

Освітній процес у класах з інклюзивним навчанням здійснюється відповідно до типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних

закладів, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами.

Для учня 1 класу (з інклюзивним навчанням) навчальний план складено у відповідності до Державного стандарту початкової освіти (постанова КМУ від 21.02.2018 № 87) та Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти (1-2 класи), розробленої під керівництвом О.Я. Савченко та затвердженою наказом МОН України від 21.03.2018 № 268.

Для учня 2 класу (з інклюзивним навчанням) навчальний план складено у відповідності до Державного стандарту початкової освіти (постанова КМУ від 21.02.2018 № 87) та Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти (1-2 класи), розробленої під керівництвом О.Я. Савченко та затвердженою наказом МОН України від 21.03.2018 № 268.

Команда супроводу розробляє комплексну програму розвитку для кожної дитини з особливими освітніми потребами, що допомагає педагогічному колективу пристосувати середовище до потреб дитини.

Індивідуальна програма розвитку розробляється командою супроводу (заступник директора з навчально-виховної роботи, вчителі, асистент вчителя, психолог) із обов'язковим залученням батьків, з метою визначення конкретних навчальних стратегій і підходів до навчання дитини з особливими освітніми потребами. Вона містить загальну інформацію про учня, систему додаткових послуг, види необхідної адаптації та модифікації навчальних матеріалів, індивідуальну навчальну програму та за потреби індивідуальний навчальний план.

Оформлення та ведення відповідної документації покладається на асистента вчителя.

Індивідуальна програма розвитку містить такі розділи:

1. Загальна інформація про дитину: ім'я та прізвище, вік, адреса, проблема розвитку (інформація про особливі освітні потреби), дата зарахування дитини до школи та строк, на який складається програма.
2. Наявний рівень знань і вмінь. Група фахівців протягом 1-2 місяців (в залежності від складності порушення) вивчає можливості та потреби дитини, фіксує результати вивчення:
 - її вміння, сильні якості та труднощі, стиль навчання (візуальний, кінестетичний, багатосенсорний та інші, особливо якщо один зі стилів домінує), у чому їй потрібна допомога;
 - інформація щодо впливу порушень розвитку дитини на її здатність до навчання (відомості надані психолого-медико-педагогічною консультацією).

Вся інформація повинна бути максимально точною, оскільки вона є підґрунтям для подальшого розроблення завдань.

Частиною ІПР є індивідуальний навчальний план, який затверджується керівником навчального закладу та переглядається двічі на рік з метою коригування.

Протягом всього навчального року здійснюється психолого-педагогічний, методичний супровід дітей з особливими освітніми потребами практичним психологом закладу та педагогічними працівниками. Практичний психолог школи надає систематичну консультативну допомогу педагогічним працівникам, які викладають в інклюзивних класах, у створенні сприятливих умов адаптації, психологічно комфортного перебування в учнівських колективах учнів з особливими освітніми потребами, вивчає стан адаптації.

Особливістю навчально-виховного процесу дітей з особливими освітніми потребами є його корекційна спрямованість. Корекційно-розвиткові заняття проводяться відповідними вчителями-дефектологами та практичними психологами на базі ІРЦ на підставі заяв батьків.

Особистісно орієнтоване спрямування навчально-виховного процесу забезпечує асистент вчителя, який бере участь у розробленні та виконанні індивідуальних навчальних планів та програм, адаптує навчальні матеріали з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами.

Оцінювання навчальних досягнень дітей з особливими освітніми потребами здійснюється згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів та обсягом матеріалу, визначеним індивідуальною навчальною програмою.

Учні з ООП залучаються до позакласних і позашкільних заходів з урахуванням їх інтересів, побажань, індивідуальних особливостей та стану їх здоров'я.

5.2. Педагогічний патронаж

Відповідно до законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Положення про загальноосвітній навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 № 778, Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 №8 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 р № 955), Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами", затвердженою наказом МОН України № 814 від 24.07.2018, та з метою забезпечення рівного доступу до якісної освіти в закладі організовано навчання за індивідуальною формою

(педагогічний патронаж) особи з особливими освітніми потребами, учня 2 класу на підставі заяви батьків та довідки ЛКК № 5/26 від 26.03.2019 року.

**Кількість навчальних годин
для організації індивідуальної форми навчання
особи з особливими освітніми потребами**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	3
	Іноземна мова (англійська)	1
Математика	Математика	2
Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'я збережувальна галузі	Я досліджую світ	0,5
Мистецька	Образотворче мистецтво	0,5
	Музичне мистецтво	0,5
Технологічна	Трудове навчання	0,5
Інформатична	Інформатика	0,5
Фізкультурна	Фізична культура	0,5
Корекційно-розвиткова робота	Корекція розвитку	1
Усього		10

Розділ 6 Особливості організації освітнього процесу та застосовування педагогічних технологій

Соціальні перетворення в українському суспільстві докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Школа потребує нових нетрадиційних ідей, теорій, що відповідали б оптимальному розвитку дитини, сучасним потребам людства.

Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання. Незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації навчальної діяльності залишається урок.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або

оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, лекції конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету. Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття. Для підготовки до заліків та іспитів проводяться оглядові консультації, які допомагають учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

У закладі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проекти, онлайн-тести, програмовані засоби навчання та інше.

Вчителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання учнями. Тому створенні вчителями персональні предметні сайти є однією з важливих форм роботи сучасного вчителя і є поштовхом для подальшого освоєння нових сучасних веб-ресурсів відповідно до вимог ІК-компетентності, що важливо у процесі модернізації навчання в сучасній школі.

Розділ 7 Показники реалізації освітньої програми

Рівень реалізації освітньої програми вивчається шляхом моніторингу якості проведення навчальних занять, моніторингу досягнення учнями результатів навчання (компетентностей); проведення контрольних випробувань учнів; участі учнів школи у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; шляхом складання та захисту наукових проектів та участі в роботі МАН; аналізу результатів участі учнів у ДПА і ЗНО.

Розділ 8 Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Для виконання освітніх програм школи на 2019/2020 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріантної частини; курсів за вибором і факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти - модель випускника (додатки).

Розділ 9 Структура навчального року

Відповідно до статті 15 (розділ XII) Закону України «Про освіту» структура навчального року, тривалість навчального тижня, інші форми організації освітнього процесу встановлюються загальноосвітнім навчальним закладом середньої освіти у межах часу передбаченого програмою.

2019/2020 навчальний рік розпочинається 2 вересня 2019 року та закінчується не пізніше 1 липня 2020 року.

Орієнтовна структура навчального року:

I семестр - з 02.09.2019 по 25.12.2019;

II семестр - з 13.01.2020 по 29.05.2020.

Впродовж навчального року проводяться канікули:

осінні канікули - з 28.10.2019 по 03.11.2019;

зимові канікули - з 26.12.2019 по 12.01.2020;

весняні канікули - з 23.03.2020 по 29.03.2020.

Орієнтовна дата проведення свята «Останній дзвоник» - 29 травня 2020 року. Дата вручення документів про освіту буде визначена додатково (в залежності від термінів проведення ДПА, ЗНО).

Перелік предметів державної підсумкової атестації визначається Міністерством освіти і науки України. Терміни їх проведення визначаються навчальним закладом. Орієнтовні терміни проведення ДПА для 4 класу – остання декада травня 2020 року; для 9 класу – календарний тиждень після закінчення навчального року.

Рішення про доцільність проведення навчальної практики та навчальних екскурсій приймає педагогічна рада школи.

Школа працює в режимі п'ятиденки з двома вихідними – субота, неділя. Навчальні заняття проводяться в одну зміну з 8³⁰ - 15⁰⁰ і регламентуються розкладом уроків, затвердженим директором школи. Упродовж навчального дня проводяться дві великі перерви по 20 хвилин.

**Перелік навчальних програм навчального плану
Сторожницької загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
Ужгородської районної ради Закарпатської області
для вивчення предметів у 1-11 класах
у 2019 /20120 навчальному році**

№ з/п	Навчальна дисципліна	Клас	Навчальна програма	Підстава
І ступінь				
1.	Українська мова	1,2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Наказ МОН України від 21.03.2018 №268
2.	Математика	1,2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Наказ МОН України від 21.03.2018 №268
3.	Я досліджую світ	1,2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Наказ МОН України від 21.03.2018 №268
4.	Фізична культура	1,2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Наказ МОН України від 21.03.2018 №268
5.	Мистецтво	1,2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Наказ МОН України від 21.03.2018 №268
6.	Англійська мова	1,2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Наказ МОН України від 21.03.2018 №268
7.	Дизайн і технології	1.2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Наказ МОН України від 21.03.2018 №268
8.	Інформатика	2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти О.Я.Савченко	Наказ МОН України від 21.03.2018 №268
9.	Українська мова	3,4	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних	Наказ МОН України від 29.05.2015 № 584

			закладів. 1– 4 клас. М.Вашуленко, К.І. Пономарьова, О.Ю. Прищепа	
10.	Літературне читання	3,4	Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1– 4 клас. О.Савченко, В.Мартиненко, В. Наumenко, Н. Колеснікова	Наказ МОН України від 29.05.2015 № 584
11.	Іноземна мова (англійська)	3,4	Іноземні мови. Англійська мова. Навчальна програма для 1– 4 класів загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл. В.Редько, О.Коваленко, Г.Г. Крючков	Наказ МОН України від 29.05.2015 № 584
12.	Математика	3,4	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1– 4 клас. О.В. Онопрієнко, С.О. Скворцова, Н.П. Листопад	Наказ МОН України від 29.05.2015 № 584
13.	Природознавство	3,4	Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1– 4 клас. Гільберг Т.Г., Сак Т.В., Біда Д.Д	Наказ МОН України від 29.05.2015 № 584
14.	Я у світі	3,4	Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 3– 4 клас. Бібік Н.М., Арцишевський Р.А. Пушкарьова Т.Е., Майорський В.В.	Наказ МОН України від 29.05.2015 № 584
15.	Музичне мистецтво	3,4	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1– 4 клас. Хлебнікова Л.О., Дорогань Л.О.	Наказ МОН України від 29.05.2015 № 584
16.	Образотворче мистецтво	3,4	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1– 4 клас.	Наказ МОН України від 29.05.2015 № 584

			Шмагало Р.Т.Марчук Ж.С.,	
17.	Трудове навчання	3,4	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1– 4 клас. Сидоренко В.К., Мельник О.В.,	Наказ МОН України від 29.05.2015 № 584
18.	Інформатика	3,4	Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1– 4 клас. Н. Морзе, Г. Ломаковська, Г. Проценко, Й. Ривкінд	Наказ МОН України від 29.05.2015 № 584
19.	Фізична культура	3,4	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1– 4 клас. Круцевич Т.Ю.Єрмолова В.М., Іванова Л.І.	Наказ МОН України від 29.05.2015 № 948
20.	Основи здоров'я	3,4	Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1– 4 клас. Бойченко Т.Є., Воронцова Т.В.,	Наказ МОН України від 29.05.2015 № 584
21.	Словацька мова (курс за вибором)	1-4	Програма занять гуртка словацької мови «Slovensina hravo». Сливка Б.М.	Схвалено Закарпатським інститутом післядипломної педагогічної освіти (лист № 02-03/06-062 від 08.11.2016р.)
II ступінь				
22.	Українська мова	5-9	Українська мова. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. 5-9 класи. Г. Шелехова, М.Пентилюк.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
23.	Українська література	5-9	Українська література. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Мовчан Р.В., Таранік-Ткачук К.В., Молочко С.Р.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804

24.	Зарубіжна література	5-9	Зарубіжна література. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Ніколенко О.М., Таранік-Ткачук К.В., Юлдашева Л.П.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
25.	Іноземна мова (англійська)	5-9	Іноземні мови. Англійська мова. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Карпюк О.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
26.	Історія України	5	Історія України (Вступ до історії). Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5 клас. Пометун О.І., Атамась О.В., Власов В.	Наказ МОН України від 21.02.2019 № 236
27.	Всесвітня історія. Історія України науки (інтегрований курс)	6	Всесвітня історія. Історія України. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 6 клас. Пометун О.І., Атамась О.В., Власов В.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804 зі змінами від 21.02.2019 № 236
28.	Історія України	7-9	Історія України. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 7-9 клас. Пометун О.І., Атамась О.В., Власов В.С.	Наказ МОН України від 21.02.2019 № 236
29.	Всесвітня історія	7-9	Всесвітня історія. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 7-9 клас. Пометун О.І., Атамась О.В., Власов В.С.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
30.	Музичне мистецтво	5-7	Мистецтво. Музичне мистецтво. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-7 класи. Масол Л., Коваленко О., Гайдамака О.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
31.	Образотворче мистецтво	5-7	Мистецтво. Образотворче мистецтво. Програма для загальноосвітніх навчальних	Наказ МОН України від 07.06.2017

			закладів. 5-7 класи. Масол Л.,Коваленко О., Гайдамака О.	№ 804
32.	Мистецтво	8-9	Інтегрований курс «Мистецтво». Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 8-9 класи. Масол Л.,Коваленко О., Гайдамака О.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
33.	Природознавство	5	Природознавство.Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5 клас. Гільберг Т.Г., Крячко І.П., Дементієвська Н.П.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
34.	Географія	6-9	Географія. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 6-9 класи. Олійник Я.Б., Гладковський Р.В., Вітенко І.М.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
35.	Фізика	7-9	Фізика. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 7 – 9 класи.Ляшенко О.І., Бар'яхтар В.Г., Гудзь В.В.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
36.	Хімія	7-9	Хімія. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів: Хімія. 7-9 класи. Величко Л.П., Дубовик О.А.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
37.	Біологія	6-9	Біологія. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 6-9 класи.Костіков І.Ю., Курсон В.В.,Малікова С.О.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
38.	Трудове навчання	5-9	Навчальна програма з трудового навчання для загальноосвітніх навчальних закладів. 5- 9класи.Сидоренко В.К., Боринець Н.І., Терещук А.І.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
39.	Фізична культура	5-9	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Круцевич Т. Ю., Галенко Л.А., Тимчик М.В.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804

40.	Основи здоров'я	5-9	Основи здоров'я. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Бойченко Т.Є., Воронцова Т.В., Шиян О.І.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
41.	Математика	5-6	Математика. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Бурда М. І., Мальований Ю.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
42.	Алгебра	7-9	Математика. Алгебра. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Бурда М. І., Мальований Ю.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
43.	Геометрія	7-9	Математика. Геометрія. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Бурда М. І., Мальований Ю.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
44.	Інформатика	5-8	Інформатика. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Завадський І.О., Пасічник	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
45.	Інформатика	9	Інформатика. Програма для Загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. Желдак М.І., Горошко Ю.В., Завадський І.О.	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 585
46.	Правознавство	9	Основи правознавства. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 9 клас. Т.О.Ремех, Р. Євтушенко, В. Сутковий	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
47.	Словацька мова (курс за вибором)	5-9	Програма занять гуртка словацької мови «Slovencina hravo». Сливка Б.М.	Схвалено Закарпатським інститутом післядипломної педагогічної освіти (лист № 02-03/06-062 від 08.11.2016р.)
III ступінь				
48.	Українська мова	10,11	Українська мова. Навчальна програма (профільний рівень) 10-11	Наказ МОН України від 23.10.2017

			класи загальноосвітніх навчальних закладів. Філологічний напрям, профіль – українська філологія.Мацько Л.І., Груба Т.Л.	№1407
49.	Українська література	10,11	Українська література. Навчальна програма (профільний рівень) 10-11 класи загальноосвітніх навчальних закладів. Філологічний напрям, профіль – українська філологія. Г.О.Усатенко, А.М.Фасоля	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
50.	Зарубіжна література	10,11	Зарубіжна література. Програма для 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. Рівень стандарту.Юлдашева Л.П.	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
51.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	10,11	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія) Програма для учнів 10-11 Класів загальноосвітніх навчальних закладів. Рівень стандарту.	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
51.	Історія України. Всесвітня історія	10,11	Історія України. Всесвітня історія. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів.10-11 класи. Рівень стандарту.Мудрий М.М.	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407 із змінами від21.02.2019 №236
52.	Іноземна мова (англійська)	10	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10-11 класи.	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
53.	Іноземна мова (німецька)	11	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407

			шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10-11 класи.	
54.	Фізика і астрономія	10,11	Фізика і астрономія. Навчальні програми для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти. Рівень стандарту. Ляшенко О.І.	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
55.	Хімія	10,11	Хімія. Програма для закладів загальної середньої освіти. 10-11 класи. Рівень стандарту. Дубовик О.А., Бобкова О.С.	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
56.	Біологія і екологія	10,11	Біологія і екологія. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 10-11 класи. Рівень стандарту.	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
57.	Фізична культура	10,11	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи. Рівень стандарту. Тимчик Є.Ю.	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
58.	Захист Вітчизни	10,11	Захист Вітчизни. Навчальна програма для навчальних закладів системи загальної середньої освіти. 10-11 класи. Рівень стандарту.	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
59.	Інформатика	10,11	Інформатика. Навчальна програма вибірково-обов'язкового предмета учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Рівень стандарту.	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
60.	Технології	11	Технології. Навчальна програма. Рівень стандарту. 10-11 класи. Терещук А.І.,	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
61.	Географія	10,11	Географія. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. 10-11 класи. Рівень стандарту.	Наказ МОН України від 23.10.2017 №1407
62.	Громадянська освіта	10	Інтегрований курс «Громадянська освіта» Навчальна програма	Наказ МОН України від 23.10.2017

			інтегрованого курсу для 10 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Рівень стандарту. Т.Бакка.	№1407
63.	Мистецтво	10	Програма Мистецтво 10-11 клас. Рівень стандарту	Наказ МОН України від 21.02.2018
64.	Словацька мова (курс за вибором)	10,11	Програма занять гуртка словацької мови «Slovencina hravo». Сливка Б.М.	Схвалено Закарпатським інститутом післядипломної педагогічної освіти (лист № 02-03/06-062 від 08.11.2016р.)